

Susan Forward megfogalmazta azt is, hogy sokan vannak, akiket a szüleik követelései, elvárásai és büntudatkeltő manipulációi még sokáig fogva tartanak, még akkor is, amikor a szülők már nincsenek az élők sorában. A felnőttkori életéért mindenki maga felel, de az egyén gyermekkorát nagyrészt olyan élmények alkották, amelyekben nem volt beleszólása, tehát a szülők felelősek tetteikért.

A könyv két részre tagolódik. Az első részben a szerző azt írja le, hogyan fejtik ki tevékenységüket a mérgező szülők különféle típusai: az istenszerű szülők, az alkalmatlan szülők, az irányító szülők, az alkoholisták, a szavakkal verők stb. A második rész címe: „életünk visszanyerése”. Ebben dr. Susan Forward konkrét viselkedési technikákat ismertet, melyek alkalmazása során az olvasó képessé válik a maga oldalára billenteni a hatalmi egyensúlyt mérgező szülei fennálló kapcsolatában, s felszabadul az egyén, hogy az élete végre a sajátja lehessen.

Új gondolatok fogalmazódnak meg a könyvben. Pl.: „Ahhoz, hogy ön jobban érezze magát, és megváltoztassa életét, igazából nincs szükség arra, hogy megbocsásson (mérgező) szüleinek”. A bosszúvágy feladása nehéz, de egyértelműen egészséges lépés, hiszen ez a feloldozás a tagadás egy másik formája: „Ha megbocsátok neked, úgy tehetünk, mintha nem is lett volna olyan szörnyű, ami történt.” Az ilyen megbocsátás legveszélyesebb csapdája az, hogy az áldozat képtelen megszabadulni visszafojtott indulataitól. A megbocsátás akkor helyénvaló, akkor helyeselhető, ha a szülők tesznek valamit, amivel kiérdemlik, beismerik negatív tetteiket, vállalják a felelősséget.

Az önismeret útján járó ember elengedhetetlen úti- és segítőtársa ez a bátor, nyílt hangvételű, mély együttérzéssel megírt könyv, amely a sorsfordítás, a gazdagabb emberi kapcsolatok és a boldogabb, teljesebb élet lehetőségét kínálja fel az olvasónak. Minden nevelő figyelmébe ajánljuk a szép kiállítású kötetet Kövi György tanulmányával.

Háttér Kiadó, 2000. 344 p.

Dr. Janowszky Sándor–Dr. Nagyné Janowszky Krisztina: Neveléselméleti tanulmányok

A közoktatási-köznevelési rendszer döntő tényezője, eleme az iskola. Fejlődése, fejlesztése azért alapvető jelentőségű, mert az iskola az a sajátos integratív közeg, amely mintegy megszabja az intézményes nevelés tényezőinek, színtereinek összjátékaként kialakuló tényleges nevelési hatásokat. A fejlesztésre irányuló kísérletek, írások igazolják, hogy az nem szűkíthető le a tananyag és a tanítás-tanulás szervezeti formáinak, módszereinek problémájára, hanem feltételezi az iskolai nevelés átgondolt, folyamatos, korhű megújítását is.

Mindezekért írják a szerzők a kötetük előszavában. „Az iskola alapvető és közvetlen funkciója a személyiségfejlesztés, ezt a funkciót csak akkor látjuk el eredményesen, ha hozzájárulunk a meghatározott szükségletekkel, képességekkel, tudással, énképvel rendelkező személyiségek kialakításához, akik majdan – talán hatásunkra – megvalósítják elképzelésüket, kialakítják életmódjukat, élettevékenységüket – megvalósítják önmagukat. A nevelés irányítóinak fontos annak hangsúlyozása, hogy elsősorban azokra a reformokra, távlati köznevelés-fejlesztési munkálatokra kell odafigyelnünk, amelyek egyre nagyobb mértékben szolgálgják a tanulók élethelyzetével, konkrét lehetőségeivel számoló, a neveletésben megjeleníthető esélyegyenlőség biztosítását. Tudomásul kell vennünk, hogy a ma iskolája nyitott a nevelési tényezők integrációját illetően, és feltételezi az iskola inspiráló, menedzseri és animátori szerepét.”

A szerzők tanulmánygyűjteményükben az iskola és a család nevelési lehetőségeinek különböző területeken történő fejlesztésére helyezik a hangsúlyt, olyan pedagógiai gondolatokat mutatnak be, amelyek a nevelés gyakorlatának megújítását célozzák meg.

A könyv írói a következő témákat dolgozták fel:

- Hivatás – tekintély – etika
- Nevelési alapviszony – tanárszerep – diákszerep
- Önismeret – önnevelés
- Nevelőerő a játékban, játék a nevelésben
- Iskolai nehézségek
- Egyén és közösség fejlesztése a nevelés folyamatában
- Hátrányos helyzetű és nehezen nevelhető gyermek
- Gondolatok és értelmi fogyatékos intézeti gyermekek neveléséhez
- A dac

A fenti témákból is látható, hogy a szerzők a pedagógus társadalom érdeklődését figyelembe vevő témákat dolgozták fel. A kötetet a szülők figyelmébe is ajánljuk. Jó lenne, ha a könyv minden tantestületi könyvtárban hozzáférhető lenne. Külön megemlíjtük a kötet szép kivitelezését.

Gyula: APC-Stúdió (5700 Gyula, Vár u. 4. – Tel., fax: 66/466-426) 1999. 148 p. ISBN: 9639135259

DR. DOMONKOS JÁNOS
ny. iskolaigazgató, szaktanár
Budapest

Bayer Zsolt: 1956 – „Hogy legyen jel”

Gosztonyi Péter a „Feltámadott a tenger...” című munkája utolsó fejezetében elkészítette '56 mérlegét: „A magyar forradalom történeti értékelésében több mint 30 év távlatából sincs a Nyugaton élő és az otthoni magyar között különbség. Egy elenyésző számú kisebbség kivételével 1956 októbere mindenki számára, aki ezt Magyarországon átélte, egy fel-emelő, nagyszerű, szívet melengető élmény volt. A nemzet akkor talált magára, visszanyerte önbecsülését, vizsgát tett magyarságból és demokráciából. Ötvenhatban Európa és az egész világ Magyarországra figyelt... Mert 1956-os forradalmunk – joggal – az 1945 utáni világtörténelem egyik legkiemelkedőbb legnagyobb eseménye volt, amelyre nemcsak mi, de a későbbi magyar generációk is büszkén fognak visszatekinteni.”

Az '56-os forradalom politikai és katonai történetét már sokan feldolgozták. A magyar és külföldi történészek és politológusok nemcsak az események alapos feltárására törekedtek, hanem a történesek, események hátterét is megrajzolták, s a forradalom mozgatórugóit is igyekeztek körültekintő tárgyilagossággal kikutatni, valamint a forradalmat érdeme szerint értékelni.

Már azt lehetett gondolni, hogy nem is lehet újabb tényanyagokat feltárni, és akkor most az olvasóközönség széles rétegeinek kezébe kerülhetett Bayer Zsolt megrázó képes albuma *1956-ról, hogy legyen jel*, hogy álljon előttünk örök mementóként.

Könyve bevezetőjében írja a szerző: – A bátorság akkor hitet adott a lövészárkok mélyén remegőknek, a Szörny ellen lázadóknak.

Egy bátor férfi járta akkor Budapest utcáit. Fényképezett. 1956. október 23-a és november 11-e között. Hogy legyen jel. Tanúság háborúról, tisztaságról, hősről, vérről.